

Krajevna skupnost Stara Ljubljana

Osnutek srednjeročnega načrta

Glavna naloga krajevnih skupnosti v letošnjem letu je izdelava srednjeročnega načrta. V novi ustavi so dobili delovni ljudje in občani pravico in dolžnost, da sodelujejo pri programiranju. Ker morajo programi krajevnih skupnosti nastajati iz resničnih in neposrednih interesov delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, se je krajevna skupnost Stara Ljubljana odločila, da povabi k sodelovanju za sestavo srednjeročnega načrta vse delovne ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela in samoupravnih interesnih skupnostih, ki so zaposleni na območju KS Stara Ljubljana ter vse občane Stare Ljubljane. V ta namen so natisnili v 2000 izvodih osnovne smernice za sestavo srednjeročnega družbenega in prostorskega razvoja KS Stara Ljubljana v letih 1976—1980. Gradivo so dali v javno razpravo občanom, TOZD in SIS z željo, da pošljejo svoje pripombe, želje in predloge na KS najpozneje do 25. avgusta 1975.

Povezava z delovnimi organizacijami

S posebnim pismom se je KS obrnila tudi na delovne organizacije kot pomemben faktor pri razvoju krajevnih skupnosti s prošnjo, da njihovi samoupravni organi obravnavajo ta osnutek razvoja in podajo svoja stališča. Krajevna skupnost je v smislu stabilizacijskih ukrepov poslala delovnim organizacijam posebne obrazce o planiranju, da bi

lahko le-to uskladjali. Krajevna skupnost vodi pogovore s posameznimi predstavniki delovnih organizacij, saj ima 16 podjetij svoje delegate v zboru delegatov KS. Povezovanje poteka tudi prek sveta ZK pri KS. V stari Ljubljani je 21 podjetij in ustanov, ki imajo sekretarje, povezane s KS. Svet ZK pri KS je s predsedniki in sekretarji delavskih svetov sklical tudi sestanek o stabilizaciji in stabilizacijskih ukrepih. Imenovali so koordinacijski odbor za spremljanje stabilizacije v krajevni skupnosti.

Osnovna naloga — obnova

Ker je Stara Ljubljana začela nastajati že v 12. stoletju, so njeni najstarejši predeli že močno dotrajani. Zato je osnovna naloga srednjeročnega načrta revitalizacija in regeneracija Stare Ljubljane. Stara Ljubljana šteje v večji meri pod status kulturnega spomenika in je to območje zaščiteno z zakonom o varstvu kulturnih spomenikov. Pri prenovi bodo morali biti vodilo socialna, ekonomska in kulturnozgodovinska upravičenost.

Skrb za občane

»Posenbo skrb smo pri planiranju posvetili tudi občanom samim, še posebno upokojujencem, ki jih je okrog 1100. Krajevna skupnost se čuti dolžna, da jih zaščiti, ker je zaradi nizkih pokojnin ogrožena njihova življenjska raven. Potrebno bo oživiti delo potrošniških svetov, ki bi sprejemali in spreminjali smernice za obrambo

teh občanov. Tudi socialno zdravstvena komisija pri svetu krajevnih skupnosti bi morala prevzeti skrb za ogrožene občane. Nuditi bi jim morala predvsem pomoč pri nabavi ozimnice in kurjave, nam je povedal predsednik krajevnih skupnosti Stara Ljubljana Jaka Rozman.

Program za leto 1975

V programu razvoja za leto 1975 je predvsem pridobitev prostorov za družbeno življenje upokojujencev. Svet krajevnih skupnosti je predlagal tri možnosti. Ker je vedno več problemov z ostarelimi občani, je svet krajevnih skupnosti z družbenopolitičnimi organizacijami poiskal delno rešitev v ustanovitvi društva medicinskih informatorjev na Novem trgu 6, ki bo prevzelo skrb za stare in onemogle. Poleg tega imajo tudi dve laični socialni delavki, ki ju bodo to jesen redno zaposlili in bosta delali v povezavi z ambulanto na Novem trgu.

Organizacija hišnih svetov

Pri ustanavljanju hišnih svetov so imeli v krajevni skupnosti Stara Ljubljana kar srečno roko, saj imajo prek 80 odstotkov ustanovljenih. Krajevna skupnost ima dobro organizirano civilno zaščito in v vsaki hiši njene poverjenika. Ti poverjeniki so bili pobudniki in nosilci ustanavljanja hišnih svetov. Za bolj organizirano delo hišnih svetov predlaga krajevna skupnost večjo povezovanje sveta s Staninvestom.

Poleg tega bi moralo biti več stikov med upravnimi in samoupravnimi organi ter hišnimi sveti. Da bi se izognili mnogim črnim vselitvam in površnim prijavam bivališč, bi moral imeti hišni svet večjo možnost in dolžnost delovanja.

Razvoj prometa, šolstva in otroškega varstva

V srednjeročnem programu razvoja si je krajevna skupnost Stara Ljubljana zadala več nalog za izboljšanje avtomobilskega prometa v Ljubljani. Kot je znano, je promet neurejen na Mestnem trgu, Cankarjevem nabrežju in v Križevniški ulici. Nujno bi bilo,

treba postaviti semafor na križišču Breg—Zoisova ulica in bolje označiti prehod za pešce na Levstikovem trgu.

Z gradnjo novega vrteca v Ulici na grad bo problem otroškega varstva rešen le začasno, zato osnutek srednjeročnega načrta predvideva tudi morebitno gradnjo še ene vzgojno varstvene ustanove. Krajevna skupnost Stara Ljubljana na svojem območju nima osnovne šole. Ker bo po izpraznitvi vzgojnega zavoda Janeza Levca možna ustanovitev nižje šole, se je KS Stara Ljubljana v svojem osnutku srednjeročnega načrta obrnila predvsem na občane, da bi podali svoje predloge in mnenje o upravičenosti ustanovitve nove šole. R. E.

Priznanje v starem Vodmatu

Na večer pred dnevom vstaje je združenje borcev NOV Stari Vodmat priredilo tovariško srečanje v dvorani »Gradisa« v Bohoričevi 28. Predsednik združenja Nace Majcense je v kratkem uvodnem govoru spomnil naporov in prestanega trpljenja v boju za svobodo. Pri tem je poudaril, da so se vrste borcev NOV množile zato, ker so ljudje spoznali pravičnost tega boja. Pod znamenjem rdeče peterokake zvezde so borci jurišali na sovražnika, njegove bunkerje in utrjene postojanke ter ga preganjali z domačih tal, tako da je že med vojno marsikje nastalo osvobodno ozemlje, ki se je vse bolj širilo. Naš boj pa ni bil samo boj z orožjem, marveč tudi kulturni boj. Brigade niso zaman nosile imen Ivana

Cankarja, Franceta Prešerna, Frana Levstika, Simona Gregorčiča in Srečka Kosovele. K temu boju so mnogo prispevali tudi pristaši OF z okoliša Stari Vodmat, zlasti z delom v tajni ciklostilni tehniki v Korytkovi ulici.

Posebnost tega slavlja v Starem Vodmatu je bila, da so ob 30-letnici osvoboditve in zmage nad fašizmom podelili posebna priznanja in zahvale za uspešno delovanje in prenašanje tradicij narodnoosvobodilne vojne. Te so dobili najdejavnejši člani združenja in še nekateri mlajši ljudje iz drugih organizacij in JLA.

Združenje borcev NOV Stari Vodmat v Ljubljani šteje 352 članov in je letos izvedlo že več uspešnih akcij.

S. F.

Predrago sadje in zelenjava

Prebivalci slovenskega glavnega mesta kupujejo na najdražji tržnici v državi

Na ljubljanskem živilskem trgu gospodinja iz dneva v dan ugotavljajo, kako je njihov dinar čedalje manj vreden. Preglavič z visokimi cenami pa nimajo samo kupci, z njimi se bolj ali manj uspešno ubadajo tudi na upravni ljubljanske tržnice. Izračun zveznega zavoda za statistiko je namreč uradno potrdil, da so cene na ljubljanskem živilskem trgu najvišje. Težko je reči, kdo je krivec, očitno pa je, da bi z boljšim nadzorom na tržnici lažje onemogočili delovanje raznih prekupčevalcev, ki sedaj izigravajo zakone in so glavni oblikovalci visokih cen.

V prvih šestih mesecih letošnjega leta se je v Ljubljani podražila zelenjava za 67 odstotkov, sadje pa za 75. Glavni problem uprave ljubljanskega živilskega trga je pomanjkanje inšpektorjev, zato ne morejo bdeeti nad mnogimi prekupčevalci, ki gospodarijo na trgu. Njihovo delovanje je tako obširno, da izpodrivajo proizvajalce same. Mnogi prodajalci tudi »pozabljajo« na kartončke s cenami. Na ta način jim seveda ne uide priložnost, da si ob priložnosti krojijo cene, v čigavo korist, pa ni potrebno ugibati. Poleg tega da stojnica brez označenih cen velja za neurejeno, pa prodajalci s takim početjem kršijo tudi 29. člen tržnega reda iz leta 1968. Potreba po učinkovitejšem nadzoru in boljše urejenih predpisih o kaznih za taka in podobna kriva dejanja jasno na-

kazuje smer za reševanje tega problema v našem glavnem mestu.

Pri vseh mogočih kršitvah, ki ljubljanskemu živilskemu trgu pripomorejo do najvišjih cen, pa vedno odnese »ta kratko« kupec. Ob vsesplošnem dvigovanju cen življenjskih stroškov povzroča cene na živilskem trgu gospodinjam še prav posebno veliko preglavič.

Za pogovor smo prosili gospodinjjo, ki si je z mrežami v rokah ogledovala cene na različnih stojnicah.

Alojzija Stine je gospodinja s šestčlansko družino. Skoraj vsak dan se napoti na isti poti proti živilskemu trgu.

»Ja, trg je kar dobro založen. Izbira je še kar dobra, samo, cene, te pa so previsoke.«

Kot reden gost živilskega trga gotovo opazujete gibanje cen v različnih dnevih. Ali ste opazili kakšno razliko?

»Jasno, da je razlika. Ob sredo in soboto, še posebno ob sobotah, pa res tako navijajo cene!«

Gotovo nam lahko izkušeni poveste, kateri čas je najbolj primeren za nakupovanje.

»Tega vam pa ne morem reči. Jaz rada kupujem bolj zgodaj zjutraj, ko ni še take gneče, takole ob šestih do osmih. Ob sobotah pa še prej. Je najbrž že res, da pozneje, popoldne, znižajo cene, ker se jim mudi domov. Toda roba je gotovo že vsa prebrana in ob vročini tudi slabše kvalitete.«

Kaj je po vašem mnenju vzrok previsokih cen na živilskem trgu?

»Takole bi vam povedala. Premalo je tistih, ki sami pridelujejo sadje in zelenjavo in tudi sami prodajajo. Tisti, ki so posredniki, pa gledajo samo na to, kako bi čimveč zaslužili, briga jih kupec. Enkrat sem že videla nekoga, ki je zjutraj kupil pridelke na družbenih stojnicah, čez nekaj časa pa je iste pridelke prodal na svoji stojnici za dvojno ceno. Tega ne bi smelo biti.«

Kako, mislite, bi tem prekupčevalcem lahko stopili na prste?

»Imeti bi morali več nadzorov, pa ne samo za kakšno uro, ampak od zgodaj zjutraj do pozno popoldne.«

Kaj vas na našem živilskem trgu najbolj moti, kaj pogrešate?

Ni mi všeč, da so se tako razširile stojnice z najrazličnejšo kramo. Kar je kaj praktičnega in uporabnega, naj bo, razna svetlikajoča in neokusna roba pa je čisto odveč.

Pogrešam pa malo večjo izbiro rib, še posebno svežih. Ob dežju, ki ga je pa zadnje čase pri nas veliko, je nakupovanje na tržnici precej nerodno. Prodaja in nakupovanje bi bila tudi ob takih dneh lažja, če bi tržnico pokrili, vsaj delno, če že ne v celoti.«

Da ne bi samo kritizirali, bi nam povedali še kaj pohvalnega.

»Vsakokrat, ko se vrnem z dopusta na morju, sem zelo

zadovoljna z izbiro na živilskem trgu. Mislim, da je dovolj pestra, samo cene so preveliko konkurenčne. Zlasti pa bi pohvalila urejenost in čistočo našega trga. Res je ob poplavi sezonske zelenjave malo manj urejen, na splošno pa čez čistočo nimam pripomb.«

Uprava ljubljanskega živilskega trga se dobro zaveda, da bi v trenutni situaciji največ pomagale trgovske organizacije. Učinkovitejše poti lahko pričakujemo le ob sodelovanju

predstavnikov trga, inšpektorjev in sodišča ter UJV, kajti le na ta način bi se lahko uspešno vključili v vsesplošno stabilizacijska prizadevanja v našem glavnem mestu. Prvi korak do izboljšanja položaja je že bil storjen. Na seji IS 21. tega meseca je Dagmar Šuster poudarila, da je preskrba s svežim sadjem in poljščinami v Ljubljani nezadovoljiva, ker se delovne organizacije z živili premalo ukvarjajo s prodajo na drobno. Sprejeli so več sklepov, s katerimi nameravajo popboljšati preskrbo mesta in zatreči prekupčevanje. Ustanovili bodo dve delovni skupini za spremljanje poteka akcije in uresničevanje sklepov.

E. R.

